

1353. BORGHAREN - HARTELSTEIN 12,1 km

Vanaf Borgharen loopt u via een prachtig pad, waaraan in de zomer vele mooie wilde bloemen staan, langs de Maas naar de rand van Itteren. Van Itteren, waar u kunt pauzeren, loopt u verder langs de Maas en dan struint u langs de Geul naar de Kasteelhoeve Hartelstein. Bij Hartelstein kunt u op de binnenpleinplaats op het leuke terras pauzeren. U kunt er gratis het archeologiemuseum bezoeken en snuffelen in de kringloopwinkel naar leuke spulletjes. De terugweg loopt u even langs het Julianakanaal en via leuke paadjes, o. a. langs de recreatievijver Itteren en het beekje de Oude Kanjel, loopt u o. a. via een veldweg en struingebied langs de Maas, waar u het paardengraf kunt bezoeken, terug naar Borgharen. In Borgharen komt u langs de prachtige kasteelhoeve en kasteel Borgharen. U kunt ook starten bij Woon- en Werkgemeenschap Hartelstein. Start dan bij punt 5. Bij hoogwater in de Maas kan het drassig zijn, loop dan niet de route. **Attentie: bij punt 4 van de Maas naar de Geul kunnen in de zomer brandnetels staan en kan het pad slecht zichtbaar zijn. Doe lange broek aan. De gpx is handig voor dit stukje.**

Startpunt: Parkeerplaats aan de Maas, Bovenstraat 3, Borgharen – Maastricht.

WOONWERKGEMEENSCHAP
HARTELSTEIN
MAASTRICHT

Startpunt: Woon-werkgemeenschap Hartelstein, Hartelstein 204, Itteren – Maastricht. Tel: 043-3645515.
Geopend: wo. t/m zo. van 13.00 tot 17.00 uur. Groepen op afspraak ook op andere tijden mogelijk.
Parkeer op de parkeerplaats. Start bij punt 5.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
12,09 km	2.40 uur	1 m	1 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1353. BORGHAREN - HARTELSTEIN 12,1 km

1. Vanaf de parkeerplaats loopt u langs het verhard speelveldje, naar de linkerhoek van de parkeerplaats waar u bij de kademuur L over het klinkerpad gaat, met rechts de kademuur. Aan het einde van de kademuur gaat u het trapje op en boven gaat u R via klaphek het asfaltpad omlaag. Bijna beneden gaat u R over het brede graspad langs de Maas en u loopt door het natuur- begrazingsgebied Maasvallei. Let op! Na 150 m gaat u L het smalle graspaadje omlaag met voor u aan de overkant van de Maas de voormalige stortplaats Belvédère (nu natuurgebied met op de heuvel ruim 30.000 zonnepanelen) in Maastricht en de camperplaats. Beneden gaat u R over het paadje dat u geruime tijd RD volgt met links de meanderende Maas, waarop, in de zomer, op de drooggevalen kiezelbanken veel vogels bivakkeren. Na bijna 1 km, aan het einde van het pad bij dikke keien en wateruitlaat, gaat u R het brede graspad omhoog. Boven aan de T-splitsing gaat u L over het brede graspad, met in de zomer veel wilde bloemen o.a. vlinderstruiken. Negeer asfaltpad rechts omhoog. Negeer zijpaden en blijf RD lopen met links de beboste helling.

(Links ziet u hier in de zomer aan de Maas een paars bloementapijt bestaande uit knikkende wilgenroosjes).

Na 700 m gaat u aan de 3-sprong bij enkele (zit)keien RD het pad omlaag richting kerktoren

van Itteren en met links de Grensmaas. Na 1,2 km gaat u bij klaphek, zitbanken en infobord, R en ga dan L over het tweerichtingsfietspad.

2. Meteen daarna, aan de T-splitsing bij Mariakapel (<1846/zie infobordje), gaat u L langs de doorgaande weg. Na 100 m, voorbij het op de dijk staande plaatsnaambord Itteren, negeert u meteen bij zitbank en mooie rode beuk klinkerpad links en loop RD door het oude gedeelte van Itteren. Na 200 m, meteen voorbij huisnr. 46, gaat u L (Aan de Maas). Aan de 3-sprong bij grensmaal nr. 107 (zie infobord) gaat u R over klinkerpad met links de Maas.

(Een eindje verder passeert u links de "Stenen Trap", die leidt naar het voormalig veerpontje Itteren-Neerharen. In 1924 kwam een einde aan deze veerdienst. De trap dateert waarschijnlijk uit de 2^e helft van de 19^e eeuw. Het veerpontje werd voor het eerst in 1817 vermeld. Waarschijnlijk was er eerder ook al een veerpontje. Zie infobord links aan kademuur.

Hier ziet u rechts aan de kademuur een steen waarop te zien is hoe hoog de Maas stond in 1926-1993 en 1995).

Negeer, bij witte woning rechts, asfaltpad omlaag.

(Als u zin heeft op o. a. koffie dan kunt u hier naar het centrum van Itteren lopen (150 m). Ga hier dan R omlaag. Aan de 3-sprong gaat u L. Meteen daarna aan de T-splitsing gaat u R. Aan de doorgaande weg komt u links bij terras 't Winkelke. Als u hier aan de doorgaande weg R gaat en meteen L gaat komt u bij de kerk bij Taverne D'n Tabernakel, met leuk tuinterras, met daar tegenover ijsboerderij de Brigidahoeve, met op de binnenplaats een leuk terras).

Aan het einde van het klinkerpad volgt u voorbij de zitbank RD de grindweg.

(Hier heeft u mooi uitzicht op de Grensmaas, die tussen Borgharen en Thorn de grens vormt tussen Nederland en België.

Aan de overkant van de Maas ziet u op Belgische grondgebied het natuurpark Hochter Bamp, waar u mogelijk Konikpaarden/ Galloway runderen ziet grazen).

Aan de 3-sprong bij ijzeren hek gaat u RD over het graspad over de dijk, die naar rechts buigt.

3. Aan de kruising bij twee brede ijzeren hekken gaat u L de asfaltweg omlaag. Waar beneden de asfaltweg eindigt, gaat u L door klaphek en ga meteen R. Vlak daarna, bij breed ijzeren hek, loopt u geruime tijd RD over het brede pad met links de Maas.

(Links ziet u de kerk in het Belgische Neerharen. Rechts ziet u al de kasteelhoeve Hartelstein).

Na 900 m passeert u rechts een oude grote holle wilg.

4. Let op! 150 m verder gaat u scherp R over het paadje, dat in de zomer begroeid en slecht te zien is.

(Op dit punt ziet u rechts een kale hoge boom. U steekt via een betonnen doorvoerbuis de greppel over. Dit is 40 m voordat het pad naar rechts buigt).

U kunt hier ook RD over het brede graspad naar de monding van de Geul in de Maas lopen. Even verder komt u dan bij grenspaal nr. 108, zitbank en twee gedenkstenen, waarvan een onthult is door de Vlaamse minister Hilde Crevits en de Nederlandse minister Melanie Schultz van Haegen. Bij grenspaal nr. 108 loopt u RD over het (begroeide) paadje en even verder loopt u tussen de Geul en de Maas door. Na 200 m buigt het paadje rechts omlaag naar een bos en ga dan meteen L richting Maas. Na 100 m komt u bij de monding van de Geul, een bijzonder plek. Loop nu weer hetzelfde stuk terug.

Na 25 m, 5 m voorbij greppel/ stroomgebied beekje Oude Kanjel, gaat u R het graspaadje omhoog dat een eindje verder links omhoog buigt richting twee scheef staande bomen. Voor de schuine bomen buigt het paadje naar rechts met links beneden de Geul. Na 100 m, bij ijzeren paal en even verder bij wit voetgangersbruggetje over de Geul, struint u RD met links de meanderende Geul.

(Het pad wordt steeds makkelijker te belopen. Voor u ziet u Hartelstein).

Na 500 m steekt u via smalle brug de Geul over en volg het betonnen fietspad dat naar rechts buigt. Aan de T-splitsing gaat u L over de grindweg. Voorbij veerooster komt u bij Woon-Werkgemeenschap Hartelstein, de sponsor van deze wandeling met leuk terras op de binnenplaats.

(Binnen is een prachtige ruimte met open haard. Om de honger te stillen zijn er o.a. vlaai, belegde broodjes, broodje frikandel/kroket, soep of de pittige Flammtposti.

Het archeologiemuseum met voorwerpen die in de Maas gevonden zijn, is gratis te bezoeken! Ook kunt u in de kringloopwinkel rondsnoeven voor spullen uit grootmoeders tijd!).

5. Vanaf de kasteelhoeve (17^e/18^e eeuw) gaat u na veerooster R over de grindweg. Aan de 3-sprong gaat u RD over de grindweg met links het fietspad. Na 400 m loopt u voorbij veerooster RD de grasdijk omhoog en boven gaat u R over het asfaltpad met links het Julianakanaal.

(Hier stroomt de Geul via duiker onder het Julianakanaal door).

Let op! Na 200 m ziet u rechts beneden een wegwijk. Loop tegenover dit wegwijk de dijk omlaag en ga bij zitbank en het wegwijk door het klaphek en u loopt weer het natuur-begrazingsgebied binnen en volg RD het grindpad, met voor u in de verte de kerk in Neerharen. Voorbij volgend klaphek gaat u RD de asfaltweg omhoog. Negeer boven op de dijk graspad rechts.

(Als u hier over het graspad gaat, komt u bij een infobord met info over het hier neergestorte vliegtuig).

Beneden aan de 3-sprong in Itteren gaat u RD. Aan de volgende 3-sprong RD. Let op! Meteen daarna gaat u tegenover huisnr. 22 R over het graspad, dat enkele bochten maakt, met links achtertuinen.

(Soms wordt het pad aan deze kant door een buurtbewoner met lint afgesloten, omdat hij het schijnbaar niet leuk vindt dat er over dit pad gelopen wordt. Volgens de gemeente Maastricht (navraag gedaan) is dit een openbaar pad en kan er dus over gelopen worden. Wilt u dat niet, loop dan verder RD over de asfaltweg. Na 300 m meteen voorbij huisnr. 31 gaat u aan de 4-sprong bij hardstenen wegwijk L over de asfaltweg. Ga nu verder bij punt 6).

Negeer na 200 m graspad rechts, gelegen tussen afrasteringen. 100 m verder gaat u bij houten stal L over het smalle grindpad met rechts een hoge muur en links een haag. Steek in Itteren de doorgaande weg over en loop bij hardstenen wegwijk RD over de asfaltweg.

6. Na 50 m gaat u meteen, voorbij huisnr. 4, R over het smalle pad dat een bocht naar links maakt. Aan de T-splitsing gaat u R over de veldweg met voor u de kerk in Itteren. Aan de volgende T-splitsing gaat u L over de grindweg. Negeer zijpaden. Steek via asfaltweg de dijk over waarop een wegwijk en overdekte zitbank staan en loop de verharde weg omlaag. Voorbij klaphek gaat u aan de 3-sprong, waar bij de vijver een infobord staat (zeker even lezen), R met links de Recreatievijver Itteren en rechts een zitbank. Aan de 3-sprong gaat u R door klaphek en volg het paadje dat meteen naar links buigt. Voorbij beekje gaat u aan de T-splitsing, bij knotwilgen, L over het graspaadje met links de Oude Kanjel waaraan enkele oude knotwilgen staan. Waar na 150 m het beekje naar links buigt, volgt u RD de veldweg/graspad richting kerktoren in Borgharen. Bij zitbank en hardstenen wegwijk steekt u de doorgaande weg over en gaat u L over het tweerichtingsfietspad. Na 300 m gaat u bij bordje "Maasvallei" R door het klaphek en loop het graspad omlaag. Beneden na stapstenen buigt het graspad links omhoog. Boven op de heuvel volgt u RD het graspad richting klein bos.

(Links beneden ziet u het paardengraf waar u dadelijk naar toe kunt lopen. Het graf is in 2010 tijdens werkzaamheden van het project Grensmaas gevonden. Het vermaarde paardengraf dateert uit 1794. De 65 paarden zijn om het leven gekomen tijdens de belegering van Maastricht door Franse troepen).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

Het pad wordt een asfaltpad met links het kleine essenbos.

(Aan het einde van het bos kunt u bij infobord L naar het paardengraf lopen).

Aan het einde gaat u door het klaphek en steek de dijk over.

7. Aan de T-splitsing in Borgharen gaat u L. Meteen daarna gaat u R over het brede tegelpad gelegen tussen twee appartementengebouwen. Negeer zijpad links. Aan de T-splitsing voor huisnr. 6 gaat u L. Aan de volgende T-splitsing gaat u R (van Merodestraat). Aan de kruising gaat u RD en na 20 m gaat u aan de volgende kruising L met links het gazon waarop lindes/ kastanjes staan. Steek de voorrangsweg over en loop RD met rechts de kasteel-/kasteelhoeve muur. Aan de T-splitsing gaat u R (Spekstraat). Aan de 3-sprong gaat u RD.

(Hier kunt u een kijkje nemen op de prachtige binnenplaats van de kasteelhoeve (1651)).

Meteen daarna passeert u het poortgebouw van kasteel Borgharen, dat nadat het in 1318 verwoest werd, rond 1500 herbouwd is. Aan de T-splitsing bij wegwijk en infobord gaat u L (Middelstraat) met even verder links mooi zicht op de Corneliuskerk (1888). Na 150 m komt u rechts weer bij de grote parkeerplaats.